

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुलचोक ललितपुर

इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री टेकप्रसाद ढुङ्गाना

लेखा सदस्य श्री बासुदेव खनाल

फैसला

२०७९/८० सालको निर्णय नं.३०१

पुनरावेदन नं.०७६-RB-०११७

मुद्दा: आयकर (२०७०।०७१)

साविक गोर्खा डेभलपमेन्ट बैंक (नेपाल) लि. (स्थायी लेखा नं.३०१५९०९८५)
हाल मर्जर भई कायम भएको का. जि. का.म.न.पा वडा नं. ३० चारखाल रोड
स्थित श्री गोर्खाज फाइनेन्स लि. (स्थायी लेखा नं. ५०००६००६१) का
अख्तियार प्राप्त प्रमुख कार्यकारी अधिकृत श्री लालबहादुर थिङ.....१

पुनरावेदक

विरुद्ध

ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर.....१
आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट, काठमाडौं.....१

प्रत्यर्थी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय:- ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी:- प्रमुख कर प्रशासक श्री गंगाराम गेलाल

शुरु निर्णय मिति:- २०७४।१२।२५

प्रशासकीय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालय:- आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट, काठमाडौं

निर्णय गर्ने अधिकारी:- महानिर्देशक श्री विष्णुप्रसाद नेपाल

निर्णय मिति:- २०७६।०५।०३

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट:- विद्वान बरिष्ठ अधिवक्ता श्री शरद प्रसाद कोइराला

प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट:- विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकर

अवलम्बित नजीरx :

ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७४।१२।२५ मा भएको निर्णय र सोही निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०५।०३ मा भएको निर्णयमा चित्त नबुझाई सो उपर राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) तथ आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम करदाताको तर्फबाट परेको प्रस्तुत पुनरावेदन यसै न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार भित्रको हुँदा प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं यस न्यायाधिकरणको ठहर यसप्रकार रहेको छः-

तथ्य खण्ड

१. पुनरावेदक करदाता साविक गोर्खा डेभलपमेन्ट बैंक लि.(स्थायी लेखा नं. ३०१५९०९८५) हाल श्री गोर्खाज फाइनान्स लि. (स्थायी लेखा नं. ५०००६००६१) को आ.व. २०७०/०७१ को आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ अनुसार करयोग्य आय रु.१५,८६,७९,२२७।६० कायम गरी ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरमा मिति २०७१/०६/३० मा आय विवरण पेश गरेको।
२. करदाताको आ.व. २०७०/०७१ को आय विवरण र सोसँग सम्बन्धित कागजात तथा विवरणको अध्ययन, छानवीन गरी कर परीक्षण गर्दा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम कर कट्टी गर्न नपाउने खर्चहरू दावी भएको, आयमा समावेश गर्नुपर्ने आय समावेश भएको नदेखिएकोले सोही ऐनको दफा १०१ बमोजिम संशोधित करयोग्य नोक्सानी रु.१,३८,५८,४८१।१७ कायम गर्नुपर्ने भएको हुँदा सो बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै ठोस सबुद प्रमाण भए पत्र प्राप्त भएको मितिले १५(पन्ध्र) दिन भित्र पेश गर्न आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१(६) बमोजिम ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट करदाताको नाममा मिति २०७४।१२।०२ मा सूचना जारी भएको।
३. ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७४।१२।०२ मा जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७४।१२।०४ मा नै बुझी लिई सोको लिखित जवाफ मिति २०७४।१२।१५ मा पेश गरेको।
४. करदाता गोर्खा डेभलपमेन्ट बैंक लि. को आ.व. २०७०/०७१ का लागि रु.१,३८,५८,४८१।१७ करयोग्य नोक्सानी कायम गरी आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१ बमोजिम कर अधिकृतले संशोधित कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा १०२ बमोजिम करदातालाई सूचना दिने भनी ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७४।१२।२५ मा जारी भएको संशोधित कर निर्धारण आदेशको निर्णय पर्चा।
५. ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरले मिति २०७४।१२।२५ मा जारी गरेको आ.व. २०७०/०७१ को आयकर तर्फको संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी करदाताले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७५।०२।३१ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन।

६. निवेदकले विगत बर्षको नोक्सानी सो भन्दा पछिल्लो आर्थिक बर्षमा समावेश नगरी अर्को बर्षमा समावेश गरेको देखिँदा त्यस्तो नोक्सानी सार्न मिल्ने देखिँदैन। तसर्थ निवेदकले गत आर्थिक बर्षबाट बढी जिम्मेवारी सारेको नोक्सानी रकमलाई कार्यालयबाट आयकर ऐन, २०५८ को दफा २०(१)(ख) बमोजिम खर्च कट्टी दिन नमिल्ने भनी गरेको संशोधित कर निर्धारण कानूनसम्मत नै देखिएको भनी आ.ब. २०६९/०७० को निवेदन प्रशासकीय पुनरावलोकनबाट निर्णय भै सकेको पाइयो। सोही आधारमा आर्थिक बर्ष २०७०/०७१ मा समेत निवेदकको निवेदन जिकिर नपुग्ने ठहर्छ भन्ने समेत व्यहोराको आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०५।०३ मा भएको निर्णय।
७. आयकर ऐन, २०५८ को दफा २० बमोजिम करदाताले सम्बन्धित आर्थिक बर्षमा अन्य कुनै व्यवसायबाट व्यहोर्नु परेको कट्टी हुन नपाएको नोक्सानी र कुनै व्यवसायबाट व्यहोर्नु परेको विगत सात आयबर्षको कट्टी हुन नपाएको नोक्सानी कट्टी गर्न पाउने भएकोले उक्त नोक्सानी कट्टी नपाउने गरी ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश र सो आदेशलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत त्रुट्टीपूर्ण हुदा उल्टी गरी पाउँ भनी करदाताको यस न्यायाधिकरणमा मिति २०७६।०९।०८ मा दर्ता भएको पुनरावेदन पत्र।
८. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई पेशीको सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७८/०५/२५ मा भएको आदेश।

ठहर खण्ड

९. नियम बमोजिम पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक करदाता श्री गोर्खाज फाइनान्स लिमिटेड तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका विद्वान बरिष्ठ अधिवक्ता श्री शरद प्रसाद कोइरालाले करदाताले कुनै व्यवसायबाट व्यहोर्नु परेको विगत सात आयबर्षको कट्टी हुन नपाएको नोक्सानी आयकर ऐन, २०५८ को दफा २० बमोजिम कट्टी गर्न पाउनेमा सो कट्टी गर्न नपाउने गरी ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट पुनरावेदक करदाताको हकमा भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश र सो आदेशलाई सदर गर्ने गरी अन्तरिक राजस्व विभागले गरेको निर्णय समेत मिलेको नहुँदा बदर गरी पाउँ भनी गर्नुभएको बहस समेत सुनियो।
१०. प्रत्यर्था कार्यालयका तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विशेष सरकारी वकील कार्यालय काठमाडौंका विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकरले शुरु ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश र सो आदेशलाई सदर गर्ने गरी

अन्तरिक राजस्व विभागले गरेको निर्णय समेत कानूनसम्मत नै रहेको देखिदा सदर गरी पाउँ भनी गर्नुभएको बहस जिकिर समेत सुनियो।

११. पुनरावेदक करदाताका तर्फबाट लिइएका पुनरावेदन जिकिरहरू, दुवैतर्फबाट प्रस्तुत बहस बुदाँहरू र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणको अध्ययन गरी हेर्दा, यसमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट पुनरावेदक करदाताको हकमा भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश तथा प्रशासकीय पुनरावलोकनको क्रममा आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय मिलेको छ, छैन ? पुनरावेदक करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्ने हो वा होइन ? भन्ने विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो।
१२. अब करदाताको पुनरावेदन जिकिर हेर्दा, करदाताले व्यवसायबाट व्यहोर्नु परेको नोक्सानीलाई कट्टी गर्न पाउनु पर्ने सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ। करदाताले विगत आ.ब. बाट जिम्मेवारी सरेको नोक्सानी रु.१५,८६,७९,२२७।६० यस आ.ब.मा खर्च कट्टी दावी रहेकोमा सो मध्ये रु.१४,४८,२०,७४६।४३ नोक्सानी खर्च कट्टी नपाउने निर्णय भएको देखिन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा २०(१) मा "कुनै व्यक्तिले कुनै आय वर्षमा व्यवसाय वा लगानीबाट भएको आय गणना गर्ने प्रयोजनको लागि देहाय बमोजिमको नोक्सानी कट्टी गर्न पाउनेछः-" भनी देहाय खण्ड (ख) मा "त्यस्तो व्यक्तिले कुनै व्यवसायबाट व्यहोर्नु परेको विगत सात आय वर्षहरूको कट्टी हुन नपाएको नोक्सानी" भन्ने कानूनी व्यवस्था रहेको देखिन्छ। सोही कानूनी व्यवस्था बमोजिम दावीको नोक्सानी कट्टी हुनु पर्ने माग दावी लिएको पाइयो। आ.ब. २०६९।०७० को संशोधित कर निर्धारण आदेश उपर यिनै करदाताले दायर गरेको ०७६-RB-०११६ को मुद्दामा आज यसै इजलासबाट नोक्सानी कट्टी समेतको शीर्षकमा प्रत्यर्थी कार्यालयहरूबाट भएको निर्णय बदर भई आधार र कारण सहित पुनः संशोधित कर निर्धारण गर्न शुरु ठूला करदाता कार्यालयमा पठाउने ठहरी फैसला भई सकेको हुंदा सोही नोक्सानी कट्टीको प्रश्न समावेश उक्त मुद्दासंग अन्तरप्रभावित प्रस्तुत आ.व २०७०/७१ को संशोधित कर निर्धारण आदेश समेत यथावत कायम रहन सक्ने नदेखिएकोले बदर गर्नुपर्ने देखियो। अब करदाताको आ.ब. २०६९।०७० को पुनः संशोधित कर निर्धारण आदेशको आधारमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा २० को उपदफा (१) को कानूनी व्यवस्था बमोजिम आधार र कारण सहित पुनः संशोधित कर निर्धारण गर्नु भनी फाइल ठूला करदाता कार्यालयमा पठाउन उपयुक्त हुने देखियो।
१३. अतःमाथि विवेचित आधार एवं कारण समेतबाट यिनै करदाताको आ.व. २०६९/०७० को आयकर मुद्दामा आज यसै इजलासबाट पुनः संशोधित कर निर्धारणको लागि शुरुमा पठाउने ठहरी फैसला भएकोले सोही आधारमा ठूला करदाता कार्यालयबाट करदाताको आ.व. २०७०/०७१ को संशोधित कर निर्धारण गरी मिति २०७४।१२।२५ मा भएको निर्णय तथा सोही निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०५।०३ मा भएको निर्णय समेत न्यायोचित नदेखिँदा

बदर गरिदिएकोछ। अब आ.ब. २०६९/७० को पुनः संशोधित कर निर्धारण आदेशको आधारमा यो आ.ब. २०७०/७१ को समेत पुनः संशोधित कर निर्धारण गरिदिनु भनी फाइल ठूला करदाता कार्यालयमा पठाई दिने ठहर्छ। अरुमा तपसिल बमोजिम गर्नु।

तपसिल खण्ड

१. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम करदाता श्री गोर्खाज फाइनान्स लिमिटेडको आ.ब. २०७१/०७२ को संशोधित कर निर्धारण गर्दा नोक्सानी खर्च अमान्य गरेको ठूला करदाता कार्यालयबाट मिति २०७४।१२।२५ मा भएको निर्णय र सोही निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०५।०३ मा भएको निर्णय समेत बदर भई सो शीर्षकमा ठूला करदाता कार्यालयबाट पुनः संशोधित कर निर्धारण गर्नुपर्ने ठहरेकोले सो शीर्षकमा पुनः संशोधित कर निर्धारण गर्न शुरु मिसिल समेत ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरमा लेखी पठाईदिनु।
२. फैसलाको जानकारी विशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई पठाईदिनु।
३. प्रस्तुत फैसलाको विद्युतीय प्रति सफ्टवेयरमा अपलोड गरी फैसलाको पीठमा जनाउनु।
४. सरोकारवाला पक्षले फैसलाको प्रतिलिपी माग गरेमा लाग्ने दस्तुर लिई नियमानुसार प्रतिलिपी दिनु।
५. प्रस्तुत मुद्दाको दायरीको लागत कट्टा गरी रेकर्ड मिसिल यस न्यायाधिकरणको अभिलेख शाखामा बुझाईदिनु।

टेकप्रसाद ढुङ्गाना
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा मेरो सहमती छ।

बासुदेव खनाल
(लेखा सदस्य)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

इजलास अधिकृत: श्री भिष्म भट्टराई

ईति सम्बत् २०७९ साल चैत्र २६ गते रोज १ शुभम् -----

फैसला प्रमाणिकरण गर्ने:-

फैसला प्रमाणिकरण मिति:-

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौंको छाप